Nordiska rådet

A 1804/tillväxt

Framlagt av Mittengruppen

Behandlas i Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

Medlemsförslag
om en stärkt styrelsekompetens genom en säkrad mångfald

Förslag

Mittengruppen föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att kartlägga situationen i respektive land. Fakta behövs för skapa en gemensam bild som inte kan ifrågasättas. Fakta bidrar även till en gemensam bild av nuläget

att synliggöra nyttan med mångfald i styrelser för företagens lönsamhet, tillväxt och attraktionskraft

att verka för att genomföra seminarium, alternativt konferens, om framgångsrika metoder för att uppnå vinster och främja mångfald så att de nordiska länderna ska kunna lära av varandra

Bakgrund

Tillväxtorienterade nordiska företag bör för sin konkurrenskrafts skull präglas av omställningsförmåga i kombination med god omvärldskännedom. En snabbrörlig och beslutskraftig styrelse med en mångfald av perspektiv och kompetenser möjliggör för detta framgångskoncept. Att säkra en styrelsesammansättning som bygger på mångfald utifrån ålder, kön samt etnisk och kulturell bakgrund är därför angeläget för ett tillväxtorienterat företag.

Bolag som har ett aktivt styrelsearbete med rätt kompetens utifrån företagets behov utvecklas bättre än andra. Omvärldens snabba förändringar ställer stora krav på ledarskapet att tolka vad globalisering, digitalisering och hållbarhet kommer innebära för företagets affär. Trots detta har de flesta bolag inte skapat sig förutsättningar att ha ett kraftfullt och aktivt styrelsearbete. Bara hälften av de svenska aktiebolag som har mer än fem miljoner i omsättning och/eller fem anställda har mer än det lagstadgade kravet en ordinarie ledamot och en suppleant. Befintliga styrelser är homogena. Därutöver är styrelser är en trögrörlig materia då ledamöterna har sina uppdrag över lång tid. 81 procent av alla ledamöter är män av svenskt ursprung. Rekryteringar sker oftast i befintliga nätverk, vilket inte leder till ökad mångfald.

I Sverige är frågan om kvinnors representation i styrelsen länge varit på politikernas agenda. På uppdrag av regeringen genomförde den statliga affärsutvecklaren Almi Företagspartner ett styrelseprogram för kvinnor 2009-2014 med målet att öka kvinnors representation i styrelser. Totalt 740 kvinnor gick programmet.

Almi Företagspartner har i sin regionala verksamhet utvecklat strategier och samverkansformer som förtjänar att inspirera en bredare nordisk nivå. I nära dialog med både offentliga och privata aktörer har man informerat om forskning och goda exempel som visar på nytta för företagen med mångfald i styrelse och ledning. Kvinnliga styrelseledamöter har systematiskt synliggjorts, vilket besvarat frågan "men det finns ju inga kvinnor". Ett program för styrelsematchning, Styrelsekraft, har också främjat rekrytering utanför befintliga nätverk. Som vägledande princip har man utgått från företagens behov istället för att kräva ett visst utfall.

Arbetet har bidragit till och förstärkt en positiv trend. Antalet kvinnor på styrelseposter i svenska bolagsstyrelser har ökat med 25 procent under de senaste 5 åren. Ser man enbart till de nytillkomna styrelseposterna under perioden ser det ännu bättre ut. Bland de nytillkomna styrelseposterna under samma period ökade andelen kvinnor med hela 40 procent. Det visar Almis undersökning av kvinnors styrelserepresentation i små och medelstora företag.

Almi Företagspartners lärdom är att man når fram till företagen genom att påvisa fakta på nyttan för företagens lönsamhet, tillväxt och attraktionskraft. Detta ger ny kunskap och skapar nya insikter.
Deras lärdom påvisar även att man når längst när man jobbar både på strukturell och operativ nivå, både med att skapa förutsättningar strukturellt och i det individuella mötet med företagaren.

Under det svenska ordförandeskapsprogrammet finns en uttalad ambition att uppnå en jämnare fördelning av makt och inflytande. Jämställdhet ökar attraktionskraft och driver tillväxt.

Reykjavik, den 22 januari 2019

Arman Teimouri (L)
Anna Kolbrun Arnadóttir (Mifl)
Arto Pirttilahti (cent)
Bertel Haarder (V)
Britt Lundberg (C)
Carl Holst (V)
Gudmundur Ingi Kristinsson (Flf)
Heidi Greni (Sp)
Jenis av Rana (Mfl)
Johanna Karimäki (gröna)
Ketil Kjenseth (V)
Kjell-Arne Ottosson (KD)
Krista Mikkonen (gröna)
Linda Ylivainio (C)
Magnus Ek (C)
Martti Talja (cent)
Mikael Staffas (Lib)
Rasmus Ling (MP)
Tore Storehaug (Krf)
Willfred Nordlund (Sp)